

Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

**Directoraat Generaal
Landelijk Gebied en Stikstof**

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/lvvn

Datum 14-08-2025

Betreft Reactie Provincie Zeeland kamerbrief "Startpakket Nederland van het slot"

Geachte Gedeputeerde Staten van Zeeland,

Op 15 mei stuurde u een reactie op de kamerbrief 'Startpakket Nederland van het slot' naar de minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur. Allereerst wil ik u hartelijk danken voor uw reactie op het startpakket en voor het delen van de zorgen die de provincie Zeeland heeft. Daarnaast wil ik ook mijn excuses aanbieden voor de late reactie.

In deze brief ga ik in op een aantal van de onderwerpen in uw brief. Omdat een schriftelijke reactie geen volledig recht kan doen aan de variëteit en relevantie van de breedte van uw reactie, ga ik ook graag in op uw uitnodiging voor gesprek. Ik heb mijn secretariaat gevraagd een afspraak te laten maken.

Allereerst geeft u aan dat Zeeland in de totstandkoming van het huidige startpakket onvoldoende is meegenomen. Het klopt dat er geen regulier bestuurlijk overleg is geweest met individuele provincies rondom de Ministeriële Commissie Economie en Natuurherstel (MCEN), al zijn medeoverheden wel betrokken geweest bij de ontwikkeling én is het startpakket besproken in het maandelijks werkoverleg Zeeland-RTLG. Verder zijn IPO, VNG en de UvW ambtelijk aangesloten geweest bij diverse inhoudelijke werkgroepen en zijn meerdere Bestuurlijke Overleggen georganiseerd. Ik deel met u het belang dat de medeoverheden, gezien hun belangrijke rol in de beleidsontwikkeling en -uitvoering, betrokken blijven bij verdere uitwerking van het startpakket en dat de input van provincies, onder andere via IPO wordt meegenomen in besluitvorming.

In uw brief benoemt u de unieke aspecten van de Zeeuwse situatie. Specifiek in uw context is het realiseren van de noodzakelijke infrastructuur voor de energietransitie en verduurzaming van de industrie noodzakelijk. Met de maatregelen die door de MCEN zijn en worden uitgewerkt, werkt het kabinet aan het lostrekken van de vergunningverlening met aanpassingen in het vergunningsstelsel (spoor 1) en het nemen van maatregelen (spoor 2). Zo wordt er bijvoorbeeld gewerkt aan een Rekenkundige Ondergrens. Ook onderzoekt het

kabinet mogelijkheden om binnen het programma Stikstof Energie en Industrie de toestemmingverlening van energie-infrastructuur projecten, ook in de provincie Zeeland, mogelijk te maken.

Een gerelateerd 'Zeeuws' onderwerp is het North Sea Port havengebied en de daarbij horende vergunningssituatie. Met het startpakket is een eerste stap gezet om vergunningverlening in het algemeen weer mogelijk te maken, al zal het lostrekken van de vergunningverlening niet overal op hetzelfde moment kunnen (gezien onder andere het verschil in de staat van de natuur). Het kabinet is zich daarbij bewust van de specifieke, complexe, positie van het havengebied en erkent het belang van het gebied in zowel economisch als maatschappelijke opzicht. Ik ga daarom graag met u in gesprek over mogelijkheden met betrekking tot uw voorstel om de weg vrij te maken voor vergunningverlening voor uw havens, industrieclusters, PAS-melders, MKB en recreatie.

U benoemt daarnaast terecht dat er aandacht moet zijn voor structurele Zeeuwse drukfactoren en dat de aandacht van de MCEN niet versmald moet worden tot alleen de veehouderij en enkele grote Natura2000-gebieden centraal in het land. U vestigt hierbij de aandacht op de Westerschelde, die een bijzondere rol heeft als een van de weinige estuaria in Europa. Om te zorgen dat de natuur in dit gebied voldoende omvang en kwaliteit heeft, moet ook gewerkt worden aan andere drukfactoren dan stikstofdepositie. Dit vraagt een integrale aanpak waarbij natuurlijkheid wordt verbonden aan andere ruimtelijke opgaven.

Een aanpak voor de Westerschelde loopt onder andere via de samenwerking in de Vlaams Nederlandse Scheldecommissie (VNSC). LVVN en IenW hebben 15 miljoen euro beschikbaar gesteld voor een pilot van de VNSC om te zoeken naar integrale gebiedsconcepten voor veerkrachtige en robuuste deltanatuur, ecologische waterkwaliteit, klimaatbestendige waterveiligheid en duurzame landbouw. We waarderen het zeer dat Zeeland een opdrachtgevende rol vervult in deze pilot (in de Welzinge en Schorerpolder, met financiering vanuit de Programmatische Aanpak Grote Wateren). In breder perspectief werken het Rijk, Zeeland en andere overheden via de VNSC aan herijking van een integrale visie op de Schelde.

In uw brief verwijst u verder naar de motie Van Campen over een (maatwerk)aanpak van de opgaven in kustprovincies. De motie wordt momenteel in samenwerking met de provincie Zeeland en andere Zeeuwse partijen uitgevoerd. Dit gebeurt langs twee lijnen:

- De eerste lijn gaat over natuur- en stikstofopgaven. Natuurdoelanalyses geven evident weer dat er een urgente opgave voor natuurherstel ligt in duingebieden aan de kust. Het kabinet werkt hierom onder meer aan een stikstofaankpak buitenland en stikstofreductie vanuit zeescheepvaart. De realiteit is echter dat de effecten van deze aanpak pas over een langere periode (komende decennia) zichtbaar zullen zijn en dat er nu ook aanvullende nationale bronmaatregelen nodig zijn. De MCEN heeft deze maatregelen in verkenning. Tegelijk zijn er gebiedsgerichte maatregelen voor natuurherstel in uitvoering via onder meer het Programma Natuur en de koplopermaatregelen landelijk gebied.
- Op de tweede lijn van de uitvoering motie Van Campen, het versterken van de zoetwaterbeschikbaarheid voor de landbouw, werken Rijk en de provincie Zeeland samen aan een voorstel voor een maatregelpakket. Dit maatregelpakket is gericht op maatregelen voor het versterken van zelfvoorzienend zijn in zoetwater. Het voorstel voor het maatregelpakket wordt geagendeerd in het Bestuurlijk Overleg Zoetwater Zeeland.

Ik onderschrijf uw oproep om de grensoverschrijdende aanpak onverminderd te blijven voortzetten. Temeer omdat we ons er terdege van bewust zijn dat een significant deel van de deposities in de grensprovincies afkomstig is uit het buitenland en/of de zeescheepvaart. LVVN heeft de afgelopen jaren, met betrokken grensprovincies, ingezet op een intensieve samenwerking met Vlaanderen voor stikstofreductie aan weerszijden van de grens. Ik ben blij met de constructieve stappen die recent op dit vlak gezet zijn zoals de bekrachtiging van een MoU tijdens de Vlaams Nederlands Top (1 april j.l.), instemming met een Afsprakenkader inzake informatie-uitwisseling over stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden, en de activiteiten van werkgroep 'grensoverschrijdende samenwerking stikstof' en projectgroep scheepvaart.

Ik kijk uit naar een gesprek om bovenstaande verder te bespreken, zeker omdat we met de MCEN ook inzetten op het bredere perspectief dat u schetst.

Met vriendelijke groet,

Namens de minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,

Mark Roscam Abbing